

Notitie

Referentienummer
GM

Kenmerk
339689

Betreft
Omgang dassenleefgebied bestemmingsplan Melickerveld

1 Inleiding

In het kader van bestemmingsplan Melickerveld zijn in 2007, 2011, 2013, 2014 en 2015 ecologische onderzoeken uitgevoerd. Op basis van resultaten van deze onderzoeken is ten aanzien van de das in 2015 een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen uit artikel 11 van de Flora- en faunawet. Om de functionaliteit van de dassenburchten in de directe omgeving te waarborgen, zijn passende maatregelen voorgesteld. Deze zijn verwerkt in het activiteitenplan dat als onderbouwing van de ontheffingsaanvraag is voorgelegd aan het bevoegd gezag (RVO). Middels het besluit van RVO (d.d. 3 december 2015, kenmerk FF/75C/2015/0327.afw.td) voor de betreffende ontheffingsaanvraag een negatieve afwijzing afgegeven. De nabijgelegen burchtlocaties zouden niet verstoord worden en het plangebied zou geen onderdeel zijn van het essentiële foerageergebied van de das. De onderbouwing van wettelijk belang en de alternatievenoverweging zijn door RVO goedgekeurd.

In september 2016 is er melding gedaan van een mogelijke dassenburcht in het plangebied. Deze melding vormde de aanleiding om het gebied nogmaals te bezoeken. Het plangebied is op 5 oktober 2016 door ter zake kundige ecologen van Sweco Nederland B.V. (ingeschakeld door Bouwontwikkeling Jongen B.V.) en Arcadis Nederland B.V. (ingeschakeld door de gemeente Roermond) geïnspecteerd op (sporen van) aanwezigheid van de das. Hierbij is vastgesteld dat in een kleine steilwand (gaft) in het midden van het plangebied een dassenburcht aanwezig is, bestaande uit drie belopen pijpen (zie figuur 2). Deze burcht was begin 2015 nog niet aanwezig en is dus gegraven in de loop van 2015 of 2016. Dassen zijn mobiele dieren en in staat om binnen één seizoen een nieuwe burcht te graven. Vanwege het aantreffen van een dassenburcht in plangebied Melickerveld is de situatie zodanig veranderd dat opnieuw bepaald dient te worden of het bestemmingsplan uitvoerbaar is in het licht van de Flora- en faunawet. Vanwege de verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen van de das en aantasting van essentieel foerageergebied wordt in de uitvoeringsfase verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden. Hiervoor dient in de uitvoeringsfase een ontheffing voor worden aangevraagd. In het kader van het bestemmingsplan dient inzichtelijk gemaakt te worden of een ontheffing verleenbaar wordt geacht.

In het plangebied en in percelen buiten het plangebied zijn voldoende mogelijkheden om passende compenserende maatregelen te treffen, waarmee de lokale gunstige staat van instandhouding gewaarborgd kan worden. Daarnaast geldt dat de werkwijze in de uitvoeringsfase zodanig uitgevoerd kan worden, waardoor verstoring van de das beperkt kan worden. Tevens is voor het plan Melickerveld sprake van een geldig wettelijk belang en zijn de alternatieven voldoende afgewogen. In onderliggend notitie wordt verder onderbouwd dat een ontheffing als verleenbaar kan worden geacht.

2 Maatregelen

2.1 Inleiding

Ten opzichte van de situatie ten tijde van de ontheffingsaanvraag in 2015 is er enkel sprake van een wijziging vanwege de aanwezigheid van de dassenburcht in het plangebied (zie figuur 2). In

grote mate kunnen de maatregelen zoals beschreven in het activiteitenplan overgenomen en uitgevoerd worden. Daarnaast wordt ingestoken op het behoud van de betreffende burcht. Buiten het plangebied wordt ter compensatie agrarisch gebied omgevormd tot preferent foerageergebied voor de das. In dit gebied worden ook nieuwe burchtlocaties aangeboden. Op deze wijze wordt de gunstige staat van instandhouding van de das gewaarborgd.

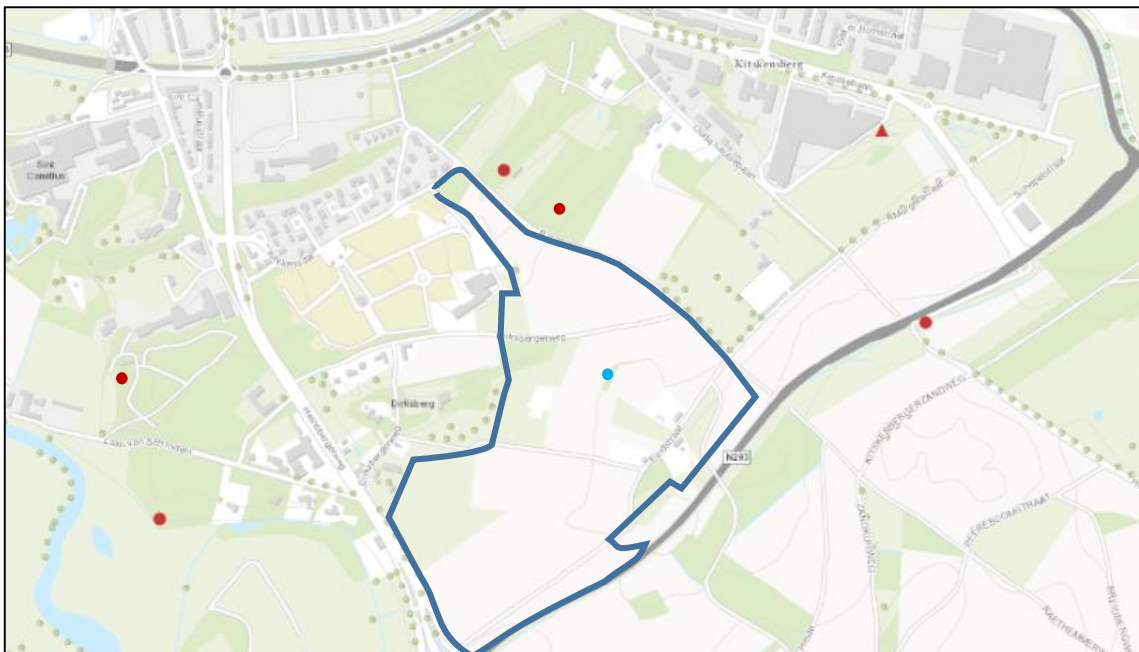
Figuur 1: Schetsontwerp inrichting plan Melickerveld (Bron: Kwaliteitsatlas, 2012).

2.2 *Maatregelen in het plangebied*

De maatregelen in het plangebied blijven grotendeels ongewijzigd ten opzichte van de maatregelen zoals beschreven in het activiteitenplan. Dit houdt in dat in het plangebied geoptimaliseerd wordt als preferent foeragegebied voor de das. Hier wordt een belangrijke functie aan gegeven middels de aanleg van de in het plangebied centraal gelegen groenzone (vallei) van circa 6 ha (zie figuur 1). De vallei bestaat, vanuit het Roerdal gezien, uit een 60 meter brede landschapsstrook die in oostelijke richting vertakt, om vervolgens in het geaccidenteerde bosgebied aan de oostzijde van het plangebied op te gaan. De bestaande akkers worden omgevormd tot droge en meer vochtige graslanden met overgangen naar struweelzones. Deze ecologische zone zal onder andere ingericht worden met kleinschalige landschapselementen als haagstructuren, poelen, ruigtestroken en fruitbomen. De dassenburcht in het plangebied bevindt zich in de toekomstige ecologische zone, in een graft die behouden blijft. De burcht in het plangebied wordt net als de twee burchten in de bospercelen ten oosten van de Ratommerweg behouden, dassen kunnen gebruik blijven maken van deze burchtlocaties. Aanvullend worden conform de vigerende soortenstan-

daard van de das, maatregelen getroffen om verstoring van de aanwezige burcht in het plangebied beperkt wordt. Dit betreft onder meer een verstoringvrije buffer van minimaal 20 meter, een gefaseerde uitvoering en een aanpassing van de werkwijze binnen circa 200 meter van de burcht. De wijze waarop de verstoringvrije buffer wordt gerealiseerd en ingericht, zal verder uitgewerkt worden in een nieuw activiteitenplan dat opgesteld wordt als onderbouwing voor een toekomstige ontheffingsaanvraag.

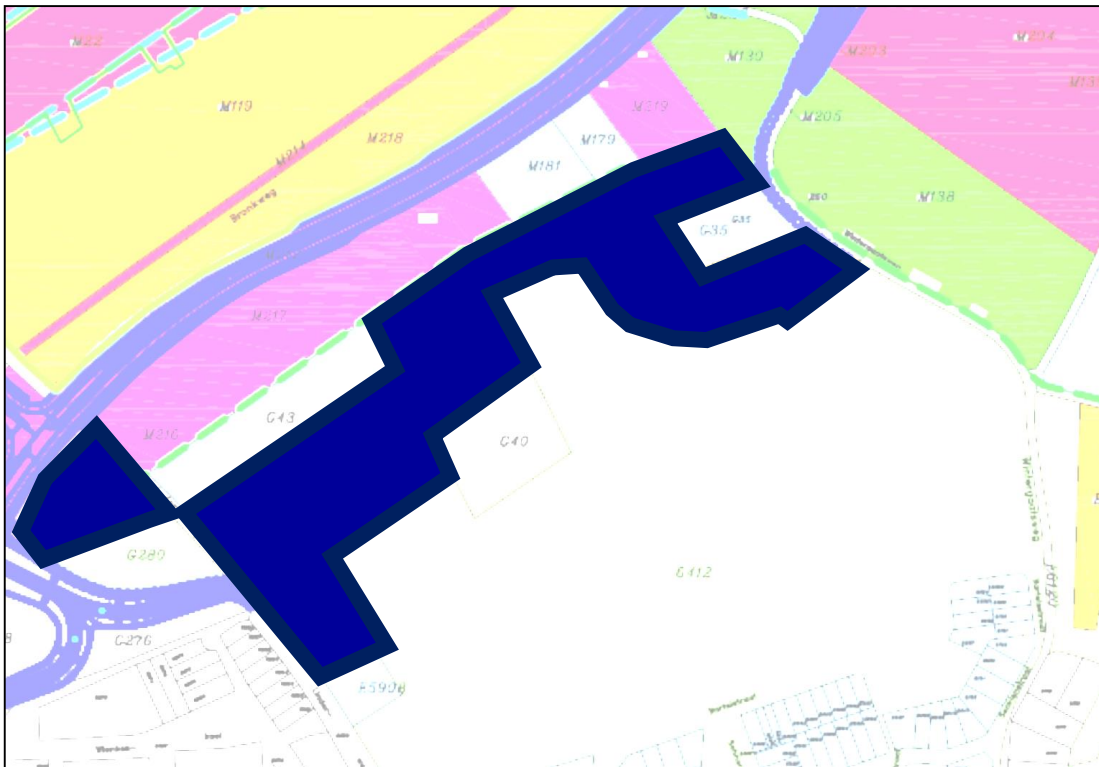
Ondanks deze maatregelen kan door het toekomstige gebruik van het plangebied (ontwikkeling van ca 470 woningen) de functionaliteit van de dassenburcht in het plangebied in het geding komen. Er zijn vele gevallen bekend van dassenburchten in de directe nabijheid van woningbouw, maar de functionaliteit kan niet worden gegarandeerd. Als ondanks het behoud van de burchten, de verstoringvrije buffer en de aanwezigheid van voldoende foerageergebied, de das teveel hinder zou ondervinden, zal de das nieuw leefgebied moeten zoeken.

Figuur 2: Locaties dassenburchten (rode stippen) in de omgeving van het plangebied (blauw omljnd) en nieuwe dassenburcht in het plangebied (blauwe stip).

2.3 *Maatregelen buiten het plangebied*

Zoals beschreven in bovenstaande paragraaf 4.2 kan de functionaliteit van de burcht in het plangebied niet geheel gegarandeerd worden. Om het mogelijke verlies van leefgebied op te vangen wordt buiten het plangebied nieuw preferent leefgebied voor de das aangeboden van circa 4,2 ha groot (zie figuur 3). Deze compensatie vindt plaats door de huidige agrarische percelen ten zuiden van de N293 om te vormen naar preferent leefgebied. Deze percelen zijn reeds in eigendom van de projectontwikkelaar en worden omgevormd naar voedselrijk grasland met heggen en houtwallen en hoogstamboomgaarden. De meest optimale graslanden voor dassen zijn kort en voedselrijk. Om de graszoden voedselrijker en te maken worden ze bemest, met voorkeur voor stalmest, dit geeft de beste garantie op een goed wormenstand. Om de grasvegetatie in dit gebied kort te houden worden de graslanden en boomgaarden beweid en/of gemaaid. Het gras mag bij voorkeur niet langer worden dan 5 cm. De inrichting van het nieuwe leefgebied zal verder worden uitgewerkt in een activiteitenplan of mitigatieplan.

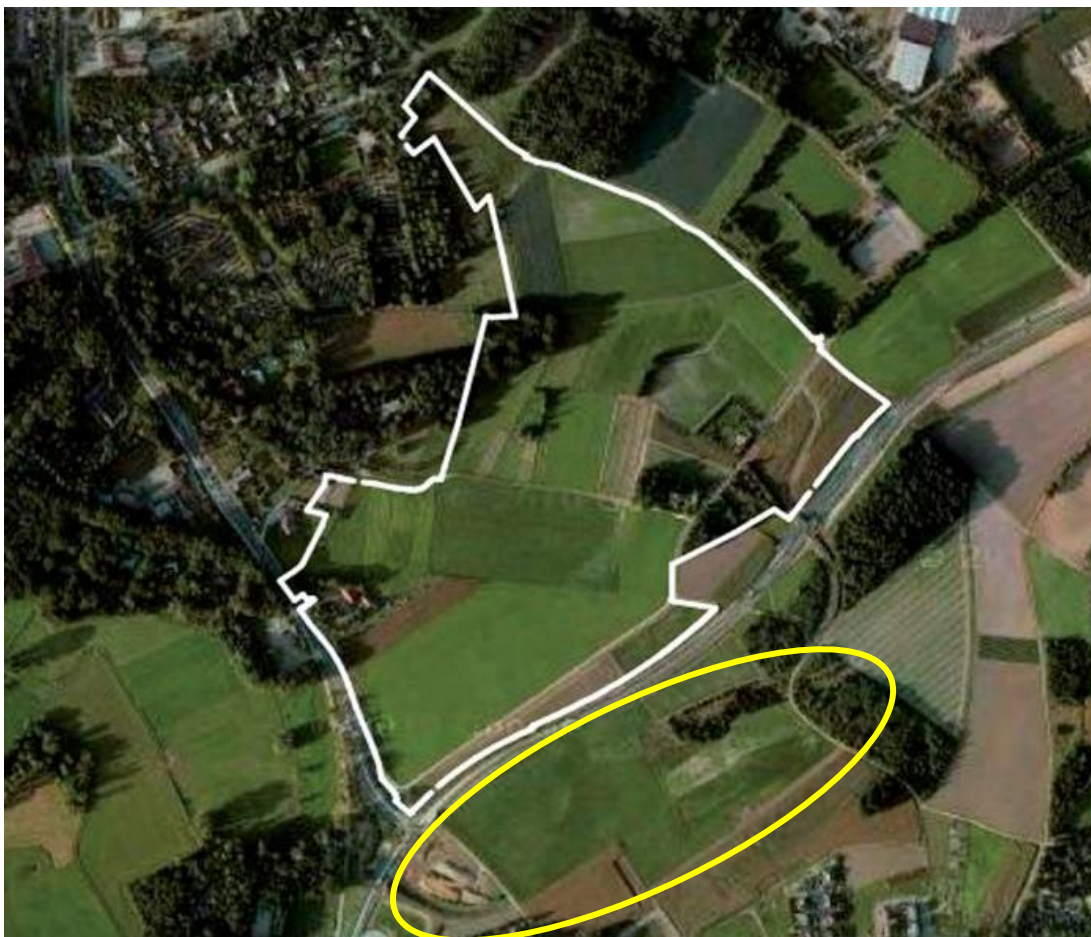
Figuur 3: compensatiegebied (blauwe omlijning) ten zuiden van de N293.

Het compensatiegebied sluit aan op geschikt leef- en foerageergebied voor de das. Het gebied grenst aan agrarische percelen, graslanden en bospercelen. Door de grootte van het nieuwe leefgebied en de diversiteit van het voedselaanbod (hoogstamfruitboomgaarden, grasland met heggen, houtwallen, bermen, agrarische percelen en bosjes) wordt jaarrond voldoende voedselaanbod gegarandeerd. De das kan het compensatiegebied vanuit het plangebied bereiken. Er zal nog verder worden gezocht naar mogelijkheden en kansen om de verbinding tussen het plangebied en het compensatiegebied te versterken. Dit zal verder uitgewerkt worden in het activiteitenplan dat zal worden opgesteld als onderbouwing voor de nieuwe ontheffingsaanvraag. In het compensatiegebied en directe omgeving zijn nog geen dassenburchten aanwezig. Op enkele plekken worden middels het aanbrengen van (beschutte) grondwallen en/of greppels nieuwe burchtlocaties aangeboden. De ligging van het compensatiegebied is gunstig en het gebied staat in verbinding met dassenleefgebieden in de omgeving.

2.4 Algemeen en planning

De compenserende maatregelen zijn conform de richtlijnen uit de vigerende soortenstandaard van de das (RVO, versie 2 december 2014), zoals ook beschreven in het activiteitenplan. Dit geldt ook voor de maatregelen die genomen zullen worden om verstoring van de das te beperken. De maatregelen zullen verder worden uitgewerkt in een activiteitenplan dat zal worden opgesteld als onderbouwing voor de nieuwe ontheffingsaanvraag. De werkzaamheden zullen gefaseerd worden uitgevoerd. Hierbij zal direct bij de start van de uitvoering worden ingezet op inrichting van compensatiegronden als leefgebied voor de das. Hierbij zal ingezet worden op het creëren van louter preferent leefgebied met mogelijkheden voor de das om zich te vestigen. Gelijktijdig met het inrichten van de compensatiegronden zal de centrale groenzone worden ingericht met de voorgenomen inrichtingsmaatregelen conform het activiteitenplan das. De gefaseerde uitvoering maakt het mogelijk dat 3 jaar ontwikkelingstijd voorhanden is voor de ontwikkeling van compensatiegronden evenals de centrale groenzone, voordat de werkzaamheden in de

nabijheid van de dassenburcht binnen het plangebied uitgevoerd zullen worden. Tot die tijd worden er geen werkzaamheden binnen een straal van 50 meter rondom de bestaande dassenburcht uitgevoerd en blijft het huidige preferente leefgebied binnen het plangebied beschikbaar.

Figuur 4: globale ligging van het compensatiegebied (geel omcirkeld) ten opzichte van het plangebied (wit omlijnd).

3 Conclusie

In het kader van het bestemmingsplan Melickerveld dient bepaald te worden of een ontheffing van de Flora- en faunawet verleenbaar wordt geacht. Om een ontheffing te krijgen dienen passende maatregelen getroffen te worden. In het kort worden de volgende maatregelen getroffen:

- De dassenburcht in het plangebied blijft behouden;
- Er worden mitigerende maatregelen genomen om verstoring van de dassenburcht in het plangebied te voorkomen en/of te beperken;
- De centrale groenzone in het plangebied wordt aan de start van de uitvoeringsfase ingericht als preferent foerageergebied voor de das;
- Buiten het plangebied wordt een agrarisch gebied van circa 4,2 ha omgevormd tot louter preferent leefgebied van de das met nieuwe mogelijkheden om zich te vestigen (nieuwe burchtlocaties). Hiermee wordt een nieuw, optimaal leefgebied voor de das gerealiseerd;

Deze maatregelen zijn conform de richtlijnen uit de vigerende soortenstandaard van de das en zullen in de vorm van een activiteitenplan of mitigatieplan verder uitgewerkt worden. Met de voor-

gestelde, passende maatregelen wordt de gunstige staat van instandhouding van de das gegarandeerd en verstoring beperkt. Er is sprake van een reeds eerder, door het bevoegd gezag goedgekeurd wettelijk belang en alternatievenoverweging. Een ontheffing van de Flora- en faunawet wordt derhalve verleenbaar geacht. Het bestemmingsplan is daarmee uitvoerbaar in het licht van de Flora- en faunawet.

Verantwoording

Projectnummer : 339689
Referentienummer : GM
Revisie : C2
Datum : 10 oktober 2016

Auteur(s) : G.R. Meijer MSc
E-mail adres : Gijs.meijer@sweco.nl
Gecontroleerd door : Ir. J.A. Ettema
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : Drs. S. Groot Jebbink MCD mcd
Paraaf goedgekeurd :